

Martin Koleček

Prvé vydanie

Bdelá kóma

ISBN 978-80-89515-20-2

VYDALO MEA2000 s.r.o.

© Všetky autorské práva sú vyhradené

Martin Kolek

Bdelá kóma

Autor: Martin Kolek

Grafická a technická spolupráca: Tomáš Laczkó, Kristián Kitlei,

Edícia: MEA 2000 o. z. – Mladá Éra Autorov nového tisícročia

Autorské práva vyhradené

ISBN 978-80-560-0040-3

OBSAH

Úvod.....	3
Kapitola 1.....	6
Kapitola 2.....	21
Kapitola 3.....	36
Kapitola 4.....	46
Kapitola 5.....	58
Kapitola 6.....	74
Kapitola 7.....	86
Kapitola 8.....	100
Kapitola 9.....	117
Kapitola 10.....	138
Kapitola 11.....	158
Záver	175

Úvod

Doktor Peterson, uznávaný neurochirurg sa v svojich 41 rokoch stal vyhľadávaným špecialistom vo svojom obore. Bol to doktor, ktorý sa venoval pacientom s poruchami vedomia, kómou. Každý prípad bol pre neho jedinečný a na tom základe sa tak aj staval k pacientom v tomto stave. Ku každému inou liečebnou metódou.

Zaznamenával si každý prípad jednotlivo. Každý takýto jednotlivý prípad bol iný, jedinečný.

„Vedomie“ je to, čo dovoľí človeku uvedomiť si jeho svet a svet okolo neho. Vedomie obsahuje to, čo my nazývame „mysel“ a pozostáva z reťaze myšlienok. Naše zmysly, ako je dotyk, zrak, čuch, chuť, sluch, prekladajú informácie z vonkajšieho sveta do mozgu, používa sa pri tom kaskáda za sebou nasledujúcich elektrických impulzov a chemické interakcie.

Doteraz nepoznáme presnú konštrukciu myslenia alebo myšlienky. Použitie zaznamenaných dát napr., pamäť, túžba, strach, zvyk, je podstata „mysle“ a to je pokus o pochopenie prúdu prichádzajúcich popudov a ich premietanie sa cez „bránu vedomia.“

Kóma je stav dlhodobého „bezvedomia“, v ktorom nie sme schopný odpovedať na prichádzajúce podnety. To je posledný krok pred smrťou a je zaujímavé, že sa podobá na hlboký spánok, z ktorého sa nemožno zobudiť. Ale mozgové vlny počas kómy sa líšia od tých typických pre hlboký spánok. Počas kómy sa možno dá vnímať, ale určite nie odpovedať. Niekedy sa však môžeme prikloniť k zázraku, ak sa prebudí komatózny pacient z dlhodobého spánku.

Jedným z takýchto zázrakov je určite precitnutie Terryho Wallisa z Arkansasu. V devätnástich rokoch upadol do bezvedomia. Bolo to v roku 1984 po dopravnej nehode a ďalších devätnásť rokov bol v kóme. Po takomto dlhom čase už málokto dúfal, že sa z kómy preberie.

V roku 2003 sa však prebral a dokázal hneď komunikovať so svojimi rodičmi. Jeho mozog sa postupne sám začal uzdravovať.

Ak hovoríme o kóme, nemali by sme opomenúť aj fakt jednej ženy z New Yorku. Dostala sa tiež po ťažkej dopravnej nehode do kómy. Doktor Peterson sa jej ujal, keďže sa nehoda stala v meste jeho pôsobenia. Opisoval zvlášť každý svoj prípad, ale tento nechcel ani zaznamenať, lebo sa to začalo vymykať jeho chápaniu. Nikdy sa totiž nestretol, aby pacient v kóme prežíval tak intenzívne svoj komatózny svet, ako Gabina Kaminská, taxikárka z New Yorku. Tu sú jeho záznamy a opis jej stavu taký, ako ho opísal neskôr po jej prebudení....

Kapitola 1

Pacientovi v kóme, u ktorého sa predpokladá značné poškodenie mozgu sa robia rôzne testy - doslova drastické, aby sa zistilo, či sa vyhlási za mŕtveho alebo nie. Pacienta najskôr na krátky čas odpoja od dýchacích prístrojov. Lekári tým zisťujú, či sa pacient pokúsi sám nadýchnuť. Potom lekár pacientovi svieti do očí ostrým svetlom, aby zistil, či zrenice reagujú a tiež sa dotkne oka, aby vyvolal prípadné mrknutie. V ďalšom kroku sa mu do uší naleje studená voda a znova sa sleduje reakcia očí. Takto test prebieha až do konca. Kómu väčšina ľudí i lekárov považuje za posledný krok pred smrťou. Ten krok však môže byť aj prvým krokom do nového, síce ťažšieho života, ak lekári aj príbuzní veria, že sa pacient preberie. Medzi nebom a zemou sú zázraky, ktoré ani celá lekárska veda nedokáže vysvetliť. Niekedy proste veda nestačí. Hranica medzi životom a smrťou je veľmi tenká.

Doktor Peterson, ktorý bol najuznávanejším neurochirurgom to dobre vedel, ale bol jeden z tých čo veril.

Lekári používajú tzv. Glasgowskú klasifikáciu, podľa ktorej sa vyhodnocujú reakcie pacienta. Hodnotí sa vykonanie požadovaného pohybu, aj pacientova reakcia na bolestivý podnet. Z takejto kómy sa človek môže prebrať do štyroch týždňov, ale môže v nej byť aj dlhšie. Po troch až šiestich mesiacoch majú pacienti minimálnu šancu i na čiastočné uzdravenie. Zázraky v medicíne sa však dejú aj v takýchto prípadoch...

===== . =====

Gabina uháňala po druhej avenue, akoby ju prenasledovali. Kľučkovala v premávke a využívala každú možnosť, aby vyrazila ešte rýchlejšie. Svetlá preskakovali zo žltej na červenú, ale ona ako skúsená taxikárka sa rútila križovatkami. Jej znepokojivo modré oči preletovali od predného skla k spätnému zrkadlu a k bočným zrkadielkam.

V jej pohľade sa nezráčil strach, boli sústredené večne a pátrali po okolí, po pravdepodobných nepriateľoch. Sedí v tom sedane, tri autá za ním podnikateľ alebo ktosi hrozivejší? A čo ten mercedes, čo sa iba okamih po tom, čo ho míňal odlepil od krajnice? Modrooká taxikárka dupla na plyn a vyrazila ešte rýchlejšie. Nie je nič divné na tom, že ulice New Yorku brázdia aj taxikárky. Odbočila na západ do 42. ulice a povedala si, že tých protivníkov pustí z hlavy. Zazdalo sa jej, že počuje hlas. Nejasný, plechový, ktorý jej nadával a vyzýval ju, aby sa skántrila čo najhorším spôsobom. V súperiacom hluku premávky ho bolo sotva počuť a v polovici dlhej šichty to potrebovala najmenej. Vo vysielateľke sa ozval hlas dispečera, aby potvrdila pasažiera na 38. ulici, ale jej sa nechcelo nič vysvetľovať. Mala svoje dôvody. Po šichte sa vyhovorí na konkurenciu, že sa lobujú na jej frekvencii. Dispečer používal pre ňu hádam všetky mená, ale jej pravé sa asi v jeho slovníku nenachádzalo a to ju štválo najväčšmi.

Volala sa Gabina Kaminská, pochádzala z Poľska, ale to asi ani nikto z jej kolegov netušil. Pri pohľade na Gabinu si každý všimol jej prenikavý pohľad krásnych modrých očí, akoby mala nejaké farebné šošovky.

Ak sa človek vládol odtrhnúť od Gabinho uhrančivého pohľadu, mohol si všimnúť atraktívny dizajn jej tváre. Brada, nos, líca, ústa, to všetko spolu ladilo a malo to vyvolať dojem silnej, no za to nežnej ženy, ktorá si uvedomuje, kde je jej miesto v živote. Navzdory pekného zovňajšku a prirodzenej charizme bolo v jej správaní čosi znepokojujúce. Gabina sa priveľmi vedela zapáliť pri určitých témach, ktoré ju zaujímali a rozprávala dlho a veľa a prirýchlo, až mnohokrát si uvedomila, že pasažieri už vystúpili.

„Áno, áno, bola som pri tom, keď vytiahol na neho nôž, lenže všetci si mysleli, že to tak nie je, ale ja som to vedela, vedela som to... hm, komu to vravím, zas som tu sama.“ - malý úškrn, pousmianie a už pohľadom hľadala po ulici nejakú vztýčenú ruku nového pasažiera.

Bolo jasné, že bojovala so svojimi démonmi z minulosti a že dodnes sa s tým ešte nevyrovнала. Bola taký podivín s dobráckym srdcom.

Taxík prekrižoval jazdné pruhy a zastal pred typickým Manhattanským masívnym činžiakom. Zabodla pohľad do spätného zrkadla a študovala premávku, ktorá sa rútila popri nej. Vzduch je čistý, nikto ju nesleduje.

Spokojná pozrela na prázdny vchod činžiaka, odkiaľ mal prísť pasažier, čo jej dispečer vybl'akoval do vysielacky a zatrubila. Vzápätí sa dvere vchodu otvorili a vyšla žena, čosi okolo tridsiatky a za ňou ju nasledoval muž o niečo starší. Obaja sa pohrúžili do vášnivého bozku na dobrú noc. Gabina im nemo závidela, lebo aj ona bola zamilovaná a v duchu si vravela, aké to šťastie tých, čo sa navzájom našli.

Muž potom nastúpil a gestom ukázal, aby sa už pohli. Gabina kývla hlavou a zaradila sa do premávky. Obaja, ona aj cestujúci sa dívali za ženou, ktorá vošla do činžiaka a zatvorila dvere. Cestujúci si povzdychol a Gabina to vzala ako štart ku konverzácii a strmhlav sa do nej pustila.

„Vzdych lásky.“ - jeho zákazník bol mysl'ou inde, pravdepodobne u svojej milenky, no nebol si istý, či dobre počul.

„Prosím?“

„Láska, nie?“ - zopakovala Gabina.

„Láska? Láska je len pekné slovo, ako povedať: chcem sa s tebou vyspať. Láska je volovina!“ - Gabina hneď reagovala na obranu dobrého mena romantiky.

„Nehnevajte sa, v tom teda nemáte pravdu. Videla som ako ju bozkávajú. Priznajte si, je to láska.“ - opakovala sa.

Taxík uháňal po tretej avenue a cinický milenec sa obzrel na dom svojej priateľky. Tá taxikárka mala pravdu, ešte sme len tri bloky od nej a už mu tak veľmi chýba.

Cestujúci spozornel, keď Gabina vyhlásila:

„Láska dáva krídla. Pre skutočnú lásku skočíte aj z najvyššieho mrakodrapu.“

„Lenže tým činom bude po vás, nezostane z vás ani mastný fl'ak. Čo z toho?“

Gabina pridala, aby stihla prejsť ešte na žltú, a rozfrkla skupinku turistov, čo si naivne mysleli, že majú na prechode prednosť. Gabinu trochu škrelo, že asi nebude zákazník tak zaľúbený, ako sa zdalo.

„Čo si sedíte na ušiach? Láska vám dáva krídla.“

Pasažier sa pousmial.

„To teda musí byť fešák!“ - dodal.

Aj bol. Tak úžasný, že Gabina nevedela, ako zo seba dostať, aký je absolútne senzačný. Slovom sa ani len priblížiť nevedela k pocitom svojho srdca.

„Milujem ho tak strašne. Je to... ničí ma. Dala by som za neho život.“

Gabina zastala nechtiac na červenu. Opodiaľ pracovali cestári, povedľa nich blikalo výstražné biele svetlo, čo pre vodičov znamenalo „jazdite opatrne.“

Pre Gabinu ale nie. Zadívala sa do blikajúceho svetla, akoby ju priťahovalo, aj keď nič na ňom zaujímavé nebolo, a nevedela od neho odtrhnúť oči. Ostala v zamyslení. Gabina sedela v taxíku na rohu siedmej a 23. ulice a to blikajúce svetlo ju vrátilo v myslí ani nevie

kam, ani nevie kedy, ani koľko času ubehlo, čo do miestnosti vošli postavy pri hompáľajúcom svetle, kde sedí na stoličke, ruky a nohy má zviazané.

Cíti sa ako v zubárskom kresle. Ale nie na dlho, lebo tie tiene jej násilím otvorili oči a prelepili ich lepiacou páskou, aby nemohla zatvoriť oči. K svetelnej výstrahe sa pridali ďalšie a na Gabinu sa valil zmätený, hrozivý kaleidoskop prenikavých lúčov. Čosi také škodné ako je svetlo sa ešte nikdy nezdalo byť tak zlovestné.

Za okamih bolo po všetkom. Gabina žmurkala a obzrela sa. Je späť, sedí vo svojom taxíku a je šťastná, že uviazla v premávke. Blikajúce svetlo, stolička, ihla, hlasy... čo to hovoria? Je to ako zlý sen.

Keď naskočila zelená, tak v podvedomí reagovala. No stále sa jej miešali v hlave tie hlasy a ona nevedela, či jej chcú pomôcť, či nie. Možno tie hlasy zle odhadla. Možno neboli na jej strane.

Možno majú od začiatku v tom svoju úlohu. Gabinine oči skákali sem a tam a hľadali toho alebo to, čo sa blížilo... kroky. Miestnosť a postavy boli asi ilúziou, ale Gabin výkrik bol skutočný.

A nekričala len ona. Kamión naplno trúbil na jej taxík, kričal pasažier a možno aj chodci. Len o vlások sa vyhla zrážke, len o vlások sa vymámila aj z tej miestnosti v ktorej niekto alebo niečo prichádzalo. Pasažier začal ziapať na Gabinu.

„Čo ste sa zbláznili?“

Viac otázok už nemalo zmysel, pasažier vystúpil, tresol dverami a Gabina už len sama pre seba asi ešte v šoku vyriekla tú vetu, ktorú za normálnych okolností nikdy nepovie.

„Dnes to máte grátis.“

Keď už nebezpečenstvo pominulo, Gabina, si priala už len jedno, dokončiť šichtu. A na sto percent už nechcela začuť ten šepot, hlasy, sedieť na tej stoličke a cítiť ihlu

vo svojich
žilách.

Potriasla
hlavou
akoby to
z nej
chcela

vytriasť a zdalo sa, že to aj pomohlo.

Z hlboka sa nadýchla a zošliapla plynový pedál.

Pri prechádzaní križovatkou deviatej a štrnásťtej západnej, keď nebola snáď ani na pol míle od svojho incidentu, zbadala veľký kamión a pod ním na franforce roztrhaný taký istý žltý taxík, ako mala ona.

Sanitky aj keď boli na mieste a vyťahovali jej kolegu, stále húkali. Celá premávka bola zastavená. Gabina zastala v kolóne niečo na päťdesiat metrov a snažila sa vidieť čo najviac. Ale ani číslo taxíka nevidela, lebo auto bolo tak zhúžvane, ako keď pokrčíte pozlátku z čokolády, a ani vodiča nespoznala.

Bol totiž celý zakrvavený a na takú vzdialenosť nemala šancu ho spoznať. Snáď iba tie vlasy jej boli povedomé.

„Nebol to náhodou Tom, bože, čo mal trošku dlhšie vlasy ako ja? Aj farbu mal podobnú. Nie, nie, toto musel byť niekto z iného okresu, veď by to už bľačal dispečer do vysielacky, že to je od nás. On si nič podobné nenechá ujsť, vie o všetkom ako prvý.“ - hundrala si Gabina sama pre seba.

Bolo to veľmi rýchle, sanitky odfrčali od tej nehody a kolóna začala pomaly napredovať. Gabina pokračovala po deviatej západnej.

Áno, zdvihnutá ruka je signál, že tento je ten posledný zákazník. Dala smerovku a pristavila svoj taxík pri pravej krajnici, ale o nejaký ten meter za zákazníka, lebo to bolo jej nepísané pravidlo, že si ho stihne ešte obkukať, preveriť. Všimla si, že zákazník má plášť nejaký vyduť. Má pod ním zbraň? A čo tá jeho aktovka? Vydúva sa akoby v nej nemal dokumenty, ale niečo úplne iné?!? Chlap sa blížil a Gabine na premyslenie či stáť, či na to dupnúť veľa neostávalo, takže reagovala. Chlap sa dotkol kľučky a Gabina si vedomá nekalého úmyslu, zošliapla plynový pedál a v spätnom zrkadle videla len udivenú tvár toho chlapa. Nie, nie, nie, nestojí za to, aby posledný pasažier bol nejaký agent CIA, alebo inej inštitúcie a robil mi zo života peklo! Dost'!

Človek, čo sa Gabine zdal ako tajný agent, možno bol iba obyčajný chlap, čo sa potreboval dostať na letisko, aby stihol svoju rodinu ešte pred polnocou, no ak si ho vytypovala ako „nebezpečie“, tak mal smolu.